

Lieksan kaupungin kotouttamisohjelma 2025

Hyvinvointilautakunta 03.12.2024 § 153
445/04.03.02.00/2024

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Päivitetty kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025 alkaen. Lakimuutokseen sisältyy määräys kuntien kotoutumisohjelmien päivittämisestä. Päivitetyt ohjelmat tulee lähettää Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kirjaamoon viimeistään 5.12.2024, jotta kunta on oikeutettu KEHA-keskuksen maksamiin kotoutumislain mukaisiin korvauksiin. Kuntakohtaisia kotouttamisohjelmia on valmisteltu ELY-keskuksen johdolla kuntayhteistyönä. Nykyinen lainsäädäntö ei edellytä ohjelmien käsittelyä valtuustotasolla tai muussa toimielimessä.

Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumisohjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumisohjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumisohjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Kotoutumislaisissa säädetään kotoutumisohjelman vähimmäisisällöistä. Kotoutumisohjelmaan pitää sisältyä ainakin:

- 1.kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi (laissa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi) tai monialainen kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi,
- 2.edellisen pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma sekä sen monialainen versio,
- 3.monikielinen yhteiskuntaorientaatio,
- 4.kotoutumiskoulutus sekä siihen sisältyvä kielitaidon päättötestaus
- 5.muuta koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä,
- 6.kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa.

Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden palveluiden järjestämisestä. Kunnat voivat valita itse, miten ne järjestävät työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisohjelmaan sisältyvät palvelut. Kunnat voivat päättää yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa, että työvoimaviranomainen järjestää myös työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumispalvelut. Kunta voi toteuttaa kotoutumisohjelman tai sen osan myös yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Kunta voi kehittää myös omia palveluitaan kotoutumisohjelman osaksi. Kunnalla on mahdollisuus tarjota tarvelähtöisesti maahanmuuttajille muita työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, kunnan järjestämisvastuulla olevia maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista tai osallistumista.

Kotoutumisohjelmassa on otettava huomioon monialaisuus sekä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden ja työnantajien kanssa. Koska työllistymisen tukeminen on keskeinen osa kotoutumisen edistämistä, myös yhteistyö työnantajien kanssa on keskeistä palveluiden järjestämisessä. Kotoutumisohjelmassa tulisi myös huomioida ja tehdä näkyväksi kotoutumista edistävä palvelutarjonta ja muu toiminta sekä suomeksi että ruotsiksi.

Kunta vastaa siitä, että kotoutumisohjelmaan sisältyvät ja muut kunnan järjestämisvastuulla olevat kotoutumista edistävät palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa on tarvetta. Kunta vastaa myös siitä, että kotoutumisohjelmasta ja muista palveluista muodostuu johdonmukainen ja tarpeita vastaava palvelukokonaisuus.

Kotoutumisohjelmaa käytetään kotoutumisen alkuvaiheen asiakastyön välineenä. Työntekijä valitsee asiakkaan kanssa kotoutumisohjelman palvelukokonaisuudesta ne palvelut, jotka tukevat kotoutuja-asiakkaan yksilöllistä kotoutumista ja työelämäosallisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Palveluihin osallistumisesta sovitaan asiakkaan yksilöllisessä kotoutumissuunnitelmassa.

Kotoutumisohjelma on päivittyvä asiakirja, jonka sisältö muotoutuu käytännön tarpeiden mukaan. Ohjelmaa käsitellään vuoden 2025 alussa koolle kutsuttavan maahanmuuttopalveluiden paikallisen yhteistyöryhmän kokouksissa. Ohjelma tuodaan lautakunnan käsittelyyn tarkennus- ja päivityskeskusteluiden jälkeen.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti merkitä asian tiedoksi.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi